

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ УДОСКОНАЛЕННЯ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ

- competence of future specialists in physical education and sports in the process of professional training]: 13.00.04 – teoria i metodyka profesijnoi osvity. Luhansk. 237 s. [in Ukrainian].
- Zinkova I. (2017). Formuvannia pidpriemnyckoi kultury osobystosti – aktualne zamovlennia sociumu. [The formation of entrepreneurial culture of the individual - the actual order of society]. *Osvitnij prostir Ukrainy*. Vyp. 10. S. 7–16. [in Ukrainian].
 - Majkowska V. I. (2017). Konceptualni zasady formuvannia pidpriemnyckoi kompetentnosti majbutnikh fakhivciv v Ukraini. [Conceptual bases of formation of entrepreneurial competence of future specialists in Ukraine]. *Problemy inzhenerno-pedagogichnoi osvity*. № 54–55. S. 7–17. [in Ukrainian].
 - Lukashuk V. I. (2012). Osoblyvosti pidpriemnyckoi diialnosti u sferi sportu. [Features of entrepreneurial activity in the field of sports]. *Ukrainski socium. Sociologia*. № 3 (42). S. 43–52. [in Ukrainian].
 - Moldavan A. D. (2020). Pidpriemnycka kompetentnist u haluzi fizychnoi kultury i sportu: zmist ta sutnisni kharakterystyky. [Entrepreneurial competence in the field of physical culture and sports: content and essential characteristics]. *ScienceRise: Pedagogical Education*. № 1 (34). S. 36–40. [in Ukrainian].

УДК 378.147:793.3.071.2]:001.895

DOI 10.25128/2415-3605.20.2.13

ІРИНА ТКАЧЕНКО

ORCID 0000-0002-7612-1082

irisha310192@gmail.com

кандидат педагогічних наук, старший викладач
Сумський державний педагогічний університет
імені А. С. Макаренка
вул. Роменська, 87, м. Суми

ОЛЕНА ЕНСЬКА

ORCID 0000-0001-8860-3495

elena.enskaya@gmail.com

кандидат мистецтвознавства, доцент
Сумський державний педагогічний університет
імені А. С. Макаренка
вул. Роменська, 87, м. Суми

АНАТОЛІЙ МАКСИМЕНКО

ORCID 0000-0001-5339-1365

maximus1961@ukr.net

старший викладач
Сумський державний педагогічний університет
імені А. С. Макаренка
вул. Роменська, 87, м. Суми

ЗАСТОСУВАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРАКТИКУМІ РОБОТИ З МАЙБУТНІМИ ФАХІВЦЯМИ ХОРЕОГРАФІЇ

Обґрунтовано доцільність застосування інноваційних технологій у практикумі роботи з майбутніми фахівцями хореографії у закладах вищої освіти. Встановлено цінність інноваційних технологій, що полягає в забезпеченні розкриття творчого потенціалу майбутніх фахівців хореографії, формуванні стійкої мотивації до занять, забезпеченні високого результату в освітньому процесі. На основі загальнонаукових (аналіз, систематизація, узагальнення) та конкретнонаукових (порівняльно-зіставний аналіз) методів наукового дослідження з'ясовано, що інноваційні технології вирізняються за видами діяльності. Як наслідок, у практикумі роботи з майбутніми фахівцями хореографії застосовують педагогічні, організаційні та управлінські інновації. Зазначено, що творчий пошук оригінальних, нестандартних рішень у підготовці майбутніх фахівців хореографії забезпечують педагогічні інновації, які націлені на модернізацію змісту навчання. Організаційні інновації забезпечують

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ УДОСКОНАЛЕННЯ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ

у майбутніх фахівців хореографії почуття толерантності, колективізму, а також психологічно впливають на їхній емоційний стан, поведінку, ставлення до занять, рівень засвоєння загальних і фахових компетентностей. Вказано, що послідовне застосування управлінських інновацій забезпечує вирішення управлінського завдання, слугує якісним розвитком як окремого суб'єкта управління, так і всієї освітньої системи навчального закладу. Загалом застосування управлінських інновацій забезпечує імідж та репутацію професійної діяльності майбутніх фахівців хореографії, зокрема, керівництво хореографічним колективом.

Ключові слова: інновації, технології, інноваційні технології, фахівці хореографії, вища хореографічна освіта.

ИРИНА ТКАЧЕНКО

кандидат педагогических наук, старший преподаватель
Сумской государственной педагогической университет
имени А. С. Макаренко
ул. Роменская, 87, г. Сумы

ЕЛЕНА ЭНСКАЯ

кандидат искусствоведения, доцент
Сумской государственной педагогической университет
имени А. С. Макаренко
ул. Роменская, 87, г. Сумы

АНАТОЛИЙ МАКСИМЕНКО

старший преподаватель
Сумской государственной педагогической университет
имени А. С. Макаренко
ул. Роменская, 87, г. Сумы

ПРИМЕНЕНИЕ ИННОВАЦИОННЫХ ТЕХНОЛОГИЙ В ПРАКТИКУМЕ РАБОТЫ С БУДУЩИМИ СПЕЦИАЛИСТАМ ХОРЕОГРАФИИ

Обоснована целесообразность применения инновационных технологий в практикуме работы с будущими специалистами хореографии в учреждениях высшего образования. Установлено, что ценность инновационных технологий заключается в обеспечении раскрытия творческого потенциала будущих специалистов хореографии, формировании устойчивой мотивации к занятиям, обеспечении высокого творческого результата в образовательном процессе. На основе общенаучных (анализ, систематизация, обобщение) и конкретнонаучных (сравнительно-сопоставительный анализ) методов научного исследования выяснено, что инновационные технологии отличаются по видам деятельности. Как следствие, в практикуме работы с будущими специалистами хореографии применяют педагогические, организационные и управленческие инновации. Отмечено, что творческий поиск оригинальных, нестандартных решений в подготовке будущих специалистов хореографии обеспечивают педагогические инновации, которые нацелены на модернизацию содержания обучения. Организационные инновации обеспечивают в будущих специалистов хореографии чувство толерантности, коллективизма, а также психологически влияют на их эмоциональное состояние, поведение, отношение к занятиям, уровень усвоения общих и профессиональных компетенций. Указано, что последовательное применение управленческих инноваций обеспечивает решение управленческой задачи, служит качественным развитием как отдельного субъекта управления, так и всей образовательной системы учебного заведения. В целом применение управленческих инноваций обеспечивают имидж и репутацию профессиональной деятельности будущих специалистов хореографии, в частности руководство хореографическим коллективом.

Ключевые слова: инновации, технологии, инновационные технологии, специалисты хореографии, высшее хореографическое образование.

IRYNA TKACHENKO

PhD in Pedagogical Sciences, Senior Lecturer
Sumy State Pedagogical University named after A. S. Makarenko
87 Romenska Str., Sumy

ELENA YENSKAYA

Candidate of Art History, Associate Professor
Sumy State Pedagogical University named after A. S. Makarenko
87 Romenska Str., Sumy

ANATOLY MAKSIMENKO

Senior Lecturer
Sumy State Pedagogical University named after A. S. Makarenko
87 Romenska Str., Sumy

APPLICATION OF INNOVATIVE TECHNOLOGIES IN PRACTICAL WORK WITH FUTURE CHOREOGRAPHY SPECIALISTS

The expediency of innovative technologies application in practical work with future choreography specialists in higher education institutions has been substantiated. It has been established that the value of innovative technologies implies the unleashing of the future choreographers' creative potential, formation of a stable motivation to learn, ensuring a high creative result in the educational process. On the basis of general scientific (analysis, systematization, generalization) and specific scientific (comparative analysis) methods of scientific research, the differences of the innovative technologies has been found out. As a result, pedagogical, organizational and managerial innovations are used in the practical work with future choreography specialists.

It has been proved that the creation and realization of various types of programs (author's, block, integrated), additional developing disciplines (gymnastics, bases of acting skill), game technologies, technologies of "project training" (report concert, master class, academic show), information technologies (digital, video and audio technologies, computer multimedia technologies, artificial intelligence technologies, Internet and communication technologies, virtual reality modeling technologies), non-traditional methods of pedagogical process organization (binary approach, trainings) are fundamental in pedagogical innovations.

Non-traditional forms of the educational process organization, technology of "collaborative learning", innovative methods of space and time organization, technology of health-saving learning, information technologies are components of organizational innovations that provide future choreographers with a sense of tolerance, collectivism and also have a psychological influence on emotional state, behavior, attitude to classes, the level of mastering general and professional competences. The professional activity of future choreography specialists, in particular leadership of the choreographic team, requires mastering managerial innovations (marketing and advertising, basics of entrepreneurship, management principles, information provision of management, cultural and artistic projects, basics of business planning, fundraising techniques) that form image and reputation of the latter. The study does not include all the aspects of the issue of using innovative technologies in practical work with future choreographers and shows the need for its further development in such promising areas as optimizing the content of higher choreographic education by means of information technology, especially teaching choreographic disciplines in conditions of distance learning.

Keywords: *innovations, technologies, innovative technologies, choreography specialists, higher choreographic education.*

На сучасному етапі розвитку вищої освіти України особливо важливими постають питання застосування інноваційних технологій, які вже стали доповненням вітчизняної традиційної системи освіти, інтенсивно заповнили всі галузі суспільного життя. У зв'язку з цим виникає нагальна потреба застосування інноваційних технологій у змісті опанування дисциплін хореографічного циклу в закладах вищої освіти (ЗВО). Використання цих технологій у практикумі роботи з майбутніми фахівцями хореографії забезпечує провадження працездатного, конкурентоспроможного професіонала, здатного розв'язувати складні завдання та забезпечити високу якість організації, планування та реалізації освітнього процесу у сфері хореографічного мистецтва та освіти.

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ УДОСКОНАЛЕННЯ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ

Вагоме значення для досліджуваного феномена мають праці українських науковців, які порушують проблеми удосконалення освітнього процесу на основі впровадження інноваційних технологій (Т. Савченко, С. Шило та ін.), зокрема, застосування інноваційних технологій навчання у системі вищої освіти (К. Аймедов, І. Герасименко, Н. Сердюк, Ю. Триус та ін.). Аспектно дотичними до проблеми інноваційних педагогічних технологій в хореографічній освіті є розвідки Л. Андросук, А. Ветринської, О. Лисенко, І. Харченко та ін. Незважаючи на безперечну цінність проведених досліджень, застосування інноваційних технологій у практикумі роботи з майбутніми фахівцями хореографії не набуло належного висвітлення.

Мета статті полягає в обґрунтуванні доцільності застосування інноваційних технологій у практикумі роботи з майбутніми фахівцями хореографії.

Задля розвитку професійних, творчих, комунікативних компетенцій майбутніх фахівців хореографії викладачі, згідно з вимогами до випускників ЗВО та пропозицій стейкхолдерів, намагаються долучати до освітнього процесу вищої школи найбільш ефективні методики і технології навчання. Сьогодні в системі вищої хореографічної освіти України відбувається процес інтеграції традиційних та інноваційних підходів у навчанні, що необхідний для підготовки конкурентоспроможних, різнобічно розвинутих, компетентних фахівців нової генерації, які здатні володіти не тільки професійними, а й надпрофесійними компетентностями.

На основі аналізу, систематизації та узагальнення джерелознавчої літератури нами встановлено, що у практикумі роботи з майбутніми фахівцями хореографії особливого значення набуває школа, її традиції, напрямки і майстерність викладача. Зазначимо, що багатотисячолітня історія хореографічного мистецтва пройшла різні етапи формування та розвитку хореографічної освіти. Як наслідок, склалися традиційні форми, принципи і методи навчання майбутніх фахівців хореографії, а також етика і естетика хореографічної діяльності [4, с. 153].

Проте задля створення умов розкриття і розвитку творчого потенціалу майбутніх фахівців хореографії формування в них стійкої мотивації до занять та досягнення ними високого творчого результату в освітньому процесі доцільно використовувати різні інноваційні технології. Зауважимо, що інновації характерні для будь-якої професійної діяльності людини. Щодо педагогічного процесу інновація є запровадженням нового в ціль, зміст, методи і форми навчання та виховання, організацією спільної діяльності учасників освітнього процесу.

Зупинимось докладніше на висвітленні інноваційних технологій, які, на нашу думку, доцільно застосовувати у підготовці майбутніх фахівців хореографії (див. табл. 1). На основі порівняльно-зіставного аналізу інноваційні технології ми виокремлюємо за видами діяльності:

- педагогічні інновації;
- організаційні інновації;
- управлінські інновації.

Доцільно звернути увагу на педагогічні інновації, серед яких ми виділяємо наступні:

- створення і реалізація різних типів програм (авторських, модульних, комплексних, блокових, інтегрованих, різнорівневих тощо) та впровадження в практикумі роботи з майбутніми фахівцями хореографії педагогічного досвіду успішних педагогів-новаторів;
- запровадження до освітнього процесу додаткових розвиваючих дисциплін (наприклад, акторської майстерності, танцювальної гімнастики, акробатики і т. д.);
- застосування ігрових технологій. Зауважимо, що ігрові технології є більш актуальними у системі дошкільної, середньої, позашкільної освіти. Проте, на нашу думку, саме ЗВО мають забезпечити майбутніх фахівців хореографії необхідними компетенціями щодо застосування ігрових технологій в подальшій роботі з дитячим хореографічним колективом. Так, мета ігрових технологій полягає в тому, щоб використовувати гру не тільки для розрядки і відпочинку, а зробити її органічним компонентом заняття, засобом наміченої педагогом-хореографом мети. На прикладі такого заняття можна простежити, як традиційні вправи набувають одухотвореної форми у вигляді тварин, рослин, явищ природи, предметів, що допомагають їх зробити зрозумілішими для сприйняття вихованців. Ігрові технології доцільно використовувати при вивченні дисципліни хореографічного циклу, зокрема «Робота з дитячим хореографічним колективом». Саме ігрові технології найбільш глибоко розвивають дитячу уяву та емоційність;

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ УДОСКОНАЛЕННЯ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ

- використання технології «проектного навчання». Інновація полягає у впровадженні додаткових освітніх програм, орієнтованих на спільну з майбутніми фахівцями хореографії реалізацію творчих проектів, а саме: організація творчого річного звітного концерту, майстер-класу, академ-показу, фестивалю інституційного чи міського рівня тощо;
- застосування інформаційних технологій. Сучасні освітні технології передбачають використання цифрових, відео- і аудіотехнологій, супутникового радіо і телебачення, комп'ютерних мультимедійних технологій, технології штучного інтелекту, інтернет- та комунікаційних технологій, технологій віртуального моделювання реальностей і т. д. Інформаційні технології надають можливість активно використовувати доступ до глобальної мережі інтернет, ефективно здійснювати пошук і переробку інформації, користуватися поштовими послугами інтернету, підтримувати контакти з учасниками освітнього процесу [1, с. 10].

Таблиця 1

Інноваційні технології у підготовці майбутніх фахівців хореографії

Інноваційні технології за видами діяльності	Назва
Педагогічні інновації	Створення і реалізація різних типів програм
	Додаткові розвиваючі дисципліни
	Ігрові технології
	Технології «проектного навчання»
	Інформаційні технології
	Нетрадиційні методи педагогічного процесу
Організаційні інновації	Нетрадиційні форми організації освітнього процесу
	Технологія «навчання у співпраці»
	Інноваційні методики організації простору і часу
	Технологія здоров'язберігаючого навчання
	Інформаційні технології
Управлінські інновації	Маркетинг і реклама
	Основи підприємництва
	Принципи менеджменту
	Інформаційне забезпечення менеджменту
	Культурно-мистецькі проекти
	Основи бізнес-планування
	Методика «фандрайзингу»

У підготовці майбутніх фахівців хореографії використання мультимедійних технологій забезпечує відеозапис практичних занять задля аналізу та порівняння переваг і недоліків його проведення, об'єктивної оцінки власного виконання хореографічного номеру. Крім того, використання мультимедійних технологій забезпечує установку на домашнє завдання, зокрема, повтор розучених рухів, комбінацій, етюдів тощо. Таким чином, освітні інформаційні технології відкривають нові методичні підходи в системі вищої хореографічної освіти [6, с. 304].

Наголосимо, що в умовах впровадження дистанційного навчання особливої актуальності набула поширення така форма навчання, як вебінари, що передбачають проведення майстер-класів, семінарів, конференцій в режимі он лайн. Означена форма навчання дозволяє забезпечити цінний обмін досвідом та спілкування у сфері хореографічної освіти і мистецтва в інтерактивному режимі, розширити інформаційне поле освітнього процесу; застосування нетрадиційних методів педагогічного процесу. До них у підготовці майбутніх фахівців хореографії ми відносимо бінарний підхід у викладанні, використання тренінгів тощо. Бінарний підхід у вищій хореографічній освіті характеризується наявністю педагога-жінки і педагога-чоловіка, які представляють собою «ідеальну модель» для всіх видів хореографічного

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ УДОСКОНАЛЕННЯ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ

мистецтва (народний, класичний, сучасний, спортивно-бальний танці). Бінарний метод реалізується наступним чином: педагог-чоловік і педагог-жінка викладають на одній групі певну дисципліну (наприклад спортивно- бальний чи народний танець); педагог-чоловік і педагог-жінка ведуть різні дисципліни; молодий педагог і досвідчений педагог [7, с. 51].

Водночас до нетрадиційних методів навчання майбутніх фахівців хореографії відносяться тренінги, зокрема: навичковий, психотерапевтичний та соціально-психологічний. До навичкових тренінгів у вищій хореографічній освіті належать навчальні заняття з різних видів спрямованості хореографічного мистецтва. Тренінг, або як прийнято називати в хореографії – тренаж, вибудовується через систему певних вправ. Крім традиційних навчальних занять, до навичкових тренінгів відносяться: стретчинг, партерна гімнастика, силова підготовка, акторський тренінг, вправи з пантоміми та пластики, контактна імпровізація тощо.

Порівняльно-зіставний аналіз надає підстави стверджувати, що психотерапевтичний тренінг у практиці роботи з майбутніми фахівцями хореографії використовується як метод психокорекції – хореотерапія – явище комплексного характеру, що базується на фундаментальних теоріях філософії, естетики, психології, педагогіки, культурології, мистецтва. Він використовується в комплексі лікування людей із захворюваннями нервової системи. Натомість соціально-психологічний тренінг спрямований на формування навичок, розвиток умінь і досвіду у сфері міжособистісного спілкування, навчає майбутніх фахівців хореографії відповідному поведінню в суспільстві, колективі, коригує і розвиває систему відносин [5, с. 170].

Розглядаючи інноваційні технології у практиці роботи з майбутніми фахівцями хореографії, доцільно обґрунтувати значення організаційних інновацій, систематизованих у табл. 1.

Використання нетрадиційних форм роботи у ЗВО України дозволяє націлювати навчання на високий результат, наочно демонструвати творчість, а також надає можливість педагогам оцінити власні недоліки, що сприяє більш оперативному їх усуненню. Відпрацювання таких форм значною мірою активізує пізнавальну і творчу діяльність майбутніх фахівців хореографії, вимагає від останніх не тільки знань в галузі теорії та методики навчання, виховання, а й умінь перенести теоретичні знання на рівень їх практичного застосування. Зазначимо, що подібна робота мотивує майбутніх фахівців хореографії до професійного зростання, сприяє набуттю нового досвіду [8, с. 17].

На основі аналізу та систематизації табл. 1. ми виокремлюємо організаційні інновації, зокрема:

- нетрадиційні форми організації освітнього процесу: нетрадиційні типи занять (заняття-змагання, заняття-вікторина, заняття-спектакль, заняття відкритих думок); майстер-клас, семінар, практикум, конференція, «круглий стіл», річна (зимова чи літня) танцювальні школи, вебінар, творча майстерня, тренінги, творчі звіти тощо;

- технологія «навчання у співпраці», що передбачає індивідуально-групову роботу. Вона полягає в тому, що майбутні фахівці хореографії розбиваються на групи на кілька осіб. Групи отримують від викладача конкретне завдання, наприклад, самостійно повторити розучені танцювальні комбінації. Різновидом індивідуально-групової роботи може служити індивідуальна робота в команді. Члени команди допомагають один одному при виконанні своїх індивідуальних завдань, перевіряють, вказують на помилки. Головною перевагою технології «навчання у співпраці» є виховання в майбутніх фахівців хореографії почуття толерантності, колективізму;

- інноваційні методики організації простору і часу. Однією з особливостей хореографічної діяльності є наявність спеціальних умов для проведення занять з хореографії, а саме: наявність спеціально обладнаних аудиторій (танцювальні зали). Оформлення танцювальної зали, колір стін, освітлення, основа підлоги, якість балетного станка – все це психологічно впливає на підготовку майбутніх фахівців хореографії, визначає їх емоційний стан, поведінку, ставлення до занять, рівень засвоєння загальних та фахових компетенцій;

- технологія здоров'язберігаючого навчання, застосування якої реалізує організаційно-педагогічні, санітарно-гігієнічні та інші умови здоров'язбереження. Зауважимо, що контроль за ефективністю всього комплексу заходів, спрямованих на збереження і зміцнення здоров'я майбутніх фахівців хореографії, доцільно проводити за допомогою медичного працівника і психолога ЗВО за такими параметрами: гігієнічні вимоги, організація здоров'язберігаючої

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ УДОСКОНАЛЕННЯ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ

діяльності, організація освітнього процесу за принципами здоров'язбереження, емоційно-психологічний клімат в колективі, нервово-психічна стійкість педагога;

- інформаційні технології. Діяльність академічної групи студентів-хореографів передбачає постановку танцювальних номерів, участь в концертних виступах й фестивалях. Як наслідок, задля якісного звучання фонограм, які слугують супроводом танцювального номера, використовуються цифрові відео- та аудіотехнології, що дозволяють накопичувати і зберігати відео- та музичні файли, змінювати темп, динаміку та компоувати фрагменти з різних музичних творів. Інформаційні технології дозволяють здійснювати мережну взаємодію з іншими установами, трансляцію передового педагогічного досвіду [3, с. 60].

Нами встановлено, що спільно з педагогічними та організаційними інноваціями ефективний результат у практикумі роботи з майбутніми фахівцями хореографії досягається завдяки використанню управлінських інновацій. Адже сучасний ритм життя, розвиток ринкових відносин в Україні та поза її межами вимагають від учасників освітнього процесу не тільки вузькоспеціалізованих професійних знань, умінь і навичок, а й вміння стратегічно сміливо, психологічно грамотно і мудро знаходити і вибудовувати шляхи та приймати рішення щодо власного творчого розвитку. Як наслідок, їм потрібні знання психологічних основ управління, основ економіки та права, високої управлінської культури. Відзначимо, що управлінські інновації є невід'ємною складовою системи знань майбутніх фахівців-хореографів, які спрямовують свою творчу діяльність на керівництво хореографічним колективом [8, с. 11–13]. Так, серед спектра управлінських інновацій, що узагальнені в табл. 1, ми виокремлюємо:

- маркетинг і рекламу, які необхідні для навчання майбутніх фахівців хореографії задля залучення підростаючого покоління до освітнього процесу, трансляції досягнень хореографічного колективу, просування його іміджу;

- основи підприємництва в роботі з хореографічним колективом, що передбачає оподаткування, ведення бухгалтерії, підприємницьку етику;

- використання принципів менеджменту, що залежать від місії і потенціалу хореографічного колективу;

- інформаційне забезпечення менеджменту – інформація, яка необхідна для здійснення менеджменту, зокрема управління в хореографії. Останню доцільно поділити на світоглядну, концептуальну, методичну і фактографічну;

- культурно-мистецькі проекти у сфері хореографічного мистецтва. Підставою для проектування інноваційної методичної роботи є: пріоритетний національний проєкт на обласному, районному, міському рівнях; програма розвитку ЗВО чи хореографічного колективу та їхні завдання на поточний рік;

- основи бізнес-планування. Необхідність бізнес-плану у практикумі роботи з майбутніми фахівцями хореографії полягає в тому, щоб вирішити наступні завдання: вивчити перспективи розвитку майбутнього ринку освітніх творчих послуг для їх реалізації; оцінити витрати, які необхідні для забезпечення якості означених послуг, і порівняти їх з цінами, за якими доцільно здійснювати продаж, щоб визначити потенційну прибутковість задуманої справи; визначити критерії та показники, за якими можна буде регулярно визначати ефективність задуманого;

- методика «фандрайзингу» для формування фінансової бази хореографічного колективу. Фандрайзинг є окремою професійною управлінською частиною щодо пошуку субсидій і грошових коштів. Він є основою формування бюджету некомерційних організацій в соціально-культурній сфері за рахунок залучення коштів потенційних спонсорів і меценатів із підприємств, благодійних фондів, приватних осіб і державного сектора управління [2].

Отже, обґрунтовуючи доцільність застосування інноваційних технологій у практикумі роботи з майбутніми фахівцями хореографії, нами встановлено, що за видами діяльності інноваційні технології поділяються на педагогічні, організаційні та управлінські. Серед педагогічних інновацій основоположними є створення і реалізація різних типів програм, додаткові розвиваючі дисципліни, ігрові технології, технології «проєктного навчання», інформаційні технології, нетрадиційні методи педагогічного процесу, які спрямовані на творчий пошук оригінальних, нестандартних рішень у професійній діяльності.

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ УДОСКОНАЛЕННЯ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ

Нетрадиційні форми організації освітнього процесу, технологія «навчання у співпраці», інноваційні методики організації простору і часу, технологія здоров'язберігаючого навчання, інформаційні технології є складниками організаційних інновацій, що важливо застосовувати у практиці роботи з майбутніми фахівцями хореографії задля рівня засвоєння загальних та фахових компетентностей.

Професійна діяльність майбутніх фахівців хореографії, а також керівництво хореографічним колективом вимагають опанування управлінськими інноваціями (маркетинг і реклама, основи підприємництва, принципи менеджменту, інформаційні забезпечення менеджменту, культурно-мистецькі проекти, основи бізнес-планування, методика «фандрейзингу»), які забезпечують імідж і репутацію останнього.

Проведене дослідження не вичерпує всіх аспектів проблеми застосування інноваційних технологій у практиці роботи з майбутніми фахівцями хореографії і засвідчує необхідність її подальшого розроблення за такими перспективними напрямками, як оптимізація змісту вищої хореографічної освіти засобами інформаційних технологій, особливості викладання дисциплін хореографічного циклу в умовах дистанційного навчання.

ЛІТЕРАТУРА

1. Аймедов К., Сердюк Н. Застосування інноваційних технологій навчання у системі вищої освіти. Молодий вчений. 2015. Вип. 2. С. 8–12.
2. Андрошук Л. Інновації в хореографічно-педагогічній освіті. URL: <https://mpf.udpu.edu.ua/innovatsiji-v-horeohrafichno-pedahohichnij-osviti/>.
3. Ветринська А. Інновації в сучасній хореографічній професійній освіті. Музичне мистецтво в освітологічному дискурсі. 2017. Вип. 2. С. 59–62.
4. Лисенко О. Застосування інноваційних технологій при підготовці професійних хореографів сучасного танцю. Науковий вісник Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського. Серія: Педагогічні науки. 2018. Вип. 2. С. 150–155.
5. Ткаченко І., Еньська О. Традиційні та інноваційні технології навчання хореографії у закладах вищої освіти. Розвиток сучасної освіти і науки: результати, проблеми, перспективи. Т. VIII: Діалог у розвитку науки та освіти: VIII Міжнародна науково-практична конференція. Конін-Ужгород-Київ-Херсон, 2020. С. 170–171.
6. Триус Ю., Герасименко І. Комбіноване навчання як інноваційна освітня технологія у вищій школі. Теорія та методика електронного навчання. 2012. Вип. 3. С. 299–308.
7. Харченко І., Данішевська О. Використання інноваційних технологій у фаховій підготовці майбутніх учителів хореографії. Психолого-педагогічні проблеми сільської школи. 2013. Вип. 44. С. 49–55.
8. Шило С., Савченко Т. Удосконалення навчально-виховного процесу на основі впровадження інноваційних технологій як засіб розвитку творчої особистості учасників педагогічного процесу. Запоріжжя, 2014. 30 с.

REFERENCES

1. Aymedov K., Serdyuk N. Zastosuvannya innovatsiynykh tekhnolohiy navchanna u systemi vyshchoi osvity. [Application of innovative learning technologies in the system of higher education]. Molodyy vchenyy. 2015. Vol. 2. S. 8–12.
2. Androshchuk L. Innovatsiyi v khoreohrafichno-pedahohichnij osviti. [Innovations in choreographic and pedagogical education]. URL: <https://mpf.udpu.edu.ua/innovatsiji-v-horeohrafichno-pedahohichnij-osviti/>.
3. Vyetrynska A. Innovatsii v suchasniy khoreohrafichnij profesiyniy osviti. [Innovations in modern choreographic professional education]. Muzychne mystetstvo v osvitolohichnomu dyskursi. 2017. Vol. 2. S. 59–62.
4. Lysenko O. Zastosuvannya innovatsiynykh tekhnolohiy pry pidhotovtsi profesiynykh khoreohrafov suchasnoho tantsyu. [Application of innovative technologies in the training of professional choreographers of modern dance]. Naukovyy visnyk MNU imeni V. O. Sukhomlynskoho. Seria: Pedahohichni nauky. 2018. Vol. 2. S. 150–155.
5. Tkachenko I., Enska O. Tradytsijni ta innovatsijni tekhnolohii navchannia khoreohrafi u zakladakh vyshchoi osvity. [Traditional and innovative technologies of teaching choreography in higher education institutions]. Rozvytok suchasnoi osvity i nauky: rezultaty, problemy, perspektyvy. T. VIII: Dialoh u rozvytku nauky ta osvity: VIII Mizhnarodna nauково-praktychna konferentsia. Konin-Uzhhorod-Kyiv-Kherson, 2020. S. 170–171.

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ УДОСКОНАЛЕННЯ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ

6. Tryus Yu., Gerasimenko I. Kombinovane navchannya yak innovatsiyna osvitnya tekhnolohiya u vyshchii shkoli. [Blended learning as an innovative educational technology in higher education]. Teoria ta metodyka elektronnoho navchanna. 2012. Vol. 3. S. 299–308.
7. Kharchenko I., Danishevska O. Vykorystanna innovatsiynykh tekhnolohiy u fakhoviy pidhotovtsi maybutnikh uchyteliv khoreohrafi. [The use of innovative technologies in the professional training of future teachers of choreography]. Psykholoho-pedahohichni problemy silskoi shkoly. 2013. Vol. 44. S. 49–55.
8. Shylo S., Savchenko T. Udoskonalennya navchalno-vykhovnoho protsesu na osnovi vprovadzhennia innovatsiynykh tekhnolohiy yak zasib rozvytku tvorchoyi osobystosti uchasnykiv pedahohichnoho protsesu. [Improving the educational process based on the introduction of innovative technologies as a means of developing the creative personality of participants in the pedagogical process]. Zaporizhzhya, 2014. 30 s.

УДК:378.14.015.62,825:796.03
DOI 10.25128/2415-3605.20.2.14

НАТАЛЯ ЧЕПУРНА

<https://orcid.org/0000-0002-9470-0539>
natali.belochka@gmail.com

аспірантка
Інститут вищої освіти НАПН України
Олімпійський коледж ім. І. Піддубного
вул. Матеюка, 4, м. Київ

ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ З ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ ТА ЕРГОТЕРАПІЇ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ

Реформування реабілітаційної системи в Україні поступово змінює підходи до надання допомоги пацієнтам різного віку на усіх її етапах (стаціонарний, санаторний, диспансерний). Реабілітаційне обстеження пацієнта, встановлення реабілітаційних цілей, проведення реабілітаційних втручань, подальше коригування індивідуальної програми реабілітації, вимагає від фахівців різних спеціальностей міждисциплінарної колаборації в багатьох сферах життя людини, а саме: фізичному, психологічному, емоційному та соціальному благополуччі. Проаналізовано існуючі освітні програми підготовки майбутніх фахівців за спеціальністю 227 «Фізична терапія та ерготерапія» на бакалаврському та магістерському рівнях в закладах вищої освіти (ЗВО) України. За даними Єдиної Державної Електронної бази з питань освіти (ЄДБО) та сайтів ЗВО проаналізовано напрями професійної підготовки майбутніх фахівців вказаної спеціальності. Акцентовано увагу на компонентах освітніх програм ЗВО циклів професійної підготовки на бакалаврському і магістерському рівнях. Формування мультидисциплінарного підходу при підготовці майбутніх фахівців з фізичної реабілітації в Україні відповідно до стандартів і рекомендацій щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG) вимагає від ЗВО максимальної автономії в цій спеціальності. Можливість поєднання набутих теоретичних знань циклу дисциплін професійної підготовки з напрямом «Фізична терапія та ерготерапія» в ЗВО України з проходженням практики безпосередньо на клінічних базах закладає у майбутніх фахівців всебічний та поетапний підхід в роботі до кожного пацієнта.

Ключові слова: ерготерапевт, заклад вищої освіти, освітні програми, фізичний терапевт.

НАТАЛЬЯ ЧЕПУРНАЯ

аспірантка
Інститут вищого образования НАПН Украины
Олимпийский колледж им. И. Поддубного
ул. Матеюка, 4, г. Киев